

Dzisiaj w numerze:

- 1) 25-ty dzień rozprawy przeciwko zbrodniarzom wojennym.
- 2) Wokół strajku głodowego b. żołnierzy polskich.
- 3) Udaremnienie próby wywozu skarbow sztuki.

Jedność NARODOWA

PISMO CODZIENNE WOJ. BIAŁOSTOCKIEGO
Nr 37 (78) Czwartek 13 lutego 1947 r. Białystok

**B. Wojewoda Białostocki
sewomianowany
min. Kultury i Sztuki**

**ob. Dybowski Stefan
objął urządowanie**

Warszawa - W Ministerstwie Kultury i Sztuki odbyła się uroczystość pożegnania b. Ministra Marszałka Sejmu Wł. Kowalskiego, połączona z objęciem funkcji przez nowego Ministra ob. Stefana Dybowskiego.

W imieniu zebranych pracowników Ministerstwa przemówił dyr. S. Lorenz, podkreślając wielkie zasługi Marszałka W. Kowalskiego w dziedzinie odbudowy kultury polskiej.

W imieniu Koła Zw. Zaw. Pracowników Ministerstwa pożegnał w serdecznych słowach Marszałka Kowalskiego dyr. Szobryn, dziękując za troskliwą opiekę nad pracownikami Ministerstwa.

Odpowiadając na przemówienia Marszałek Kowalski ze wzruszeniem zegnał swych pracowników, zaznaczając, że osiągnięte wyniki pracy są owocem wspólnych wysiłków całego zespołu pracowników Ministerstwa Kultury i Sztuki.

Z kolei nastąpiło powitanie nowego Ministra przez przedstawicieli pracowników, po czym Minister Stefan Dybowski w krótkich i serdecznych słowach wyraził przekonanie, że przy pomocy wszystkich pracowników, Ministerstwo Kultury i Sztuki nadal owocnie kontynuować będzie dzieło podjęte przez swego poprzednika.

**Od dziś
bezpośrednia komunikacja kolejowa
na trasie Białystok - Grajewo - Elk - Olecko - Suwałki**

Jak nas obecnie informuje Oddział PKP w Białymstoku, wczorajsza próba techniczna mostu na rzece Biebrzy i Kanale Rudzkim dała rezultaty pozytywne. Bezpośrednio po dokonanej próbie otwarcia linii z upoważnienia Dyrekcji PKP Olsztyn dokonał naczelnik Oddziału Ruchowy Handlowego PKP w Białymstoku, ob. Kowalski. Północne powiaty naszego województwa związane zostały więc bezpośrednio szlakiem kolejowym z jego ośrodkiem, siedzibą wielu urzędów i instytucji, Białymstokiem. Przyczyni się to niewątpliwie w ogromnym stopniu do wzmożenia i ulepszenia życia gospodarczego na terenie województwa.

Po zakończeniu odbudowy uszkodzonych całkowicie mostów na rzece Biebrza i Kanale Rudzkim odcinek Białystok - Grajewo, otwarty, zostaje bezpośredni ruch pociągów osobowych z dniem 13 lutego 1947 r. od Białegostoku do Suwałk przez Grajewo, Elk, Olecko według następującego rozkładu jazdy:

Nowe pociągi z Białegostoku:

Numer pociągu	Do kąd	Wyjazd	Numer pociągu	Skąd	Przyjazd do Białegostoku
2022	do Suwałk przez Elk, Olecko	6 ¹⁵	2021	z Suwałk przez Olecko, Elk	22 ⁰⁰
2024	do Elku przez Grajewo	15 ⁵¹	2024	z Elku przez Grajewo	9 ¹⁵

W związku z wprowadzeniem bezpośredniej komunikacji Białystok - Suwałki odwołane zostały pociągi osobowe Białystok - Osowiec.

Ponadto udało się do wiadomości publicznej, że ruch towarowy będzie się

Po podpisaniu traktatów pokojowych Zmiany terytorialne na mapie Europy

Paryż - Ze względów technicznych traktaty pokojowe wejdą w życie w różnych okresach, zależnie od daty ich ratyfikacji. Zmiany terytorialne, które traktaty wprowadzają do mapy Europy, biorąc ogólnikowo, ograniczają się do ustąpienia przez Finlandię i Rumunię ziem pogranicznych Związkowi Radzieckiemu, przekreślenia

zmian terytorialnych, wprowadzonych w czasie wojny z inicjatywy Niemiec i ustąpienie przez Włochy niewielkich obszarów Francji, dość znacznych terytoriów Jugosławii oraz utworzenia wolnego obszaru Triestu. Poza tym Włochy tracą wyspy Dodekanazu na rzecz Grecji, uznają niepodległość Albanii i przekazują się wszystkim praw i tytułów do

swych dawnych kolonii w Afryce.

Ostatni etap oficjalnego przywrócenia pokoju w całej Europie, za wyjątkiem Niemiec i Austrii, nastąpi w 90 dni po ratyfikacji 5 traktatów pokojowych przez ostatnie mocarstwo, wchodzące w skład Wielkiej Czwórki i złożeniu dokumentów ratyfikacyjnych w sekretariacie Rady Ministrów spraw zagranicznych. Rząd brytyjski złożył kopię traktatu w sekretariacie parlamentu, i, o ile nie zostaną zgłoszone ważne wnioski w Izbie Gminy i żaden z posłów nie zażąda przeprowadzenia dyskusji, będą one uważane automatycznie za ratyfikowane po upływie 20 dni. Ratyfikacja w Stanach Zjednoczonych wymaga przedstawienia traktatów pokojowych Senatowi.

Posiedzenie Sejmu przełożone na 18 lutego rb.

Warszawa. Biuro Sejmu Ustawodawczego R. P. zawiadami, że wyznaczone na czwartek, dnia 13 lutego posiedzenie Sejmu zostało przełożone na wtorek, dnia 18 lutego rb. godz. 10 rano.

Racja po stronie konsula polskiego Bezprawnie aresztowany przez żandarmerię Andersa por. Żytomirski z powrotem na wolności

Londyn - We wtorek dnia 11 bm sąd brytyjski w Londynie rozpatrywał głośną sprawę por. Eugeniusza Żytomirskiego, którego bezprawnie aresztowała żandarmeria Andersa. Sprawę wniósł do sądu generalny konsul RP w Londynie, który stanął w obronie obywatela polskiego, opierając się na ściśle

przestrzeganej w Anglii zasadzie „habeas corpus”. Ponieważ niezdemobilizowane jeszcze oddziały polskie w Wielkiej Brytanii pozostają pod dowództwem brytyjskim i rząd brytyjski jest za nie odpowiedzialny, wytoczono powództwo przeciwko rządowi brytyjskiemu. Sprawę rozpatrywał sędzia najwyższy (Chief Lord Justice) Goddard, w obronie Korony Brytyjskiej występował „Atorney General” Shawcross. Rozprawa ścigała na sąle szereg wybitnych prawników brytyjskich i polskich, zainteresowanych jej rozstrzygnięciem - z punktu widzenia prawa międzynarodowego. Fakt, że z ramienia rządu brytyjskiego występował Shawcross, dodawał sprawie szczególnego znaczenia. W kolach prawniczych Londynu, gdzie sprawa Żytomirskiego dyskutowana była w ciągu kilku ostatnich dni, nie miano wątpliwości, że wojskowe sądy Andersa pozbawione są cienia legal-

ności. Interesujące więc było jak rząd brytyjski wybrnie z tego zagadnienia. Ku ogólnemu zdziwieniu całej sali, na samym wstępie rozprawy, Shawcross oświadczył, że nie widzi potrzeby rozpatrywania legalności tej sprawy, gdyż Żytomirski został zdemobilizowany na podstawie orzeczenia lekarskiego i w obecnej chwili jako wolny człowiek może dysponować swoją osobą. Równocześnie Shawcross wyraził nadzieję, że władze polskie dadzą mu odpowiednią opiekę lekarską. Zastępca Żytomirskiego, adwokat angielski Paul Gilbert zażądał od sądu przyznania swemu klientowi poniesionych kosztów. Sąd przychylił się do wniosku Gilberta.

W kolach brytyjskich zwracają uwagę, że wniosek Shawcrossa nie dopuścił do nadania sprawie dalszego rozgłosu.

Specjalnym pociągiem Hitlera Przybył b. Prezydent USA Hoover do Hamburga Willa jego ochrania kordon wojska, choć bada tylko sytuację żywn.

Berlin - Przewodniczący Komisji żywnościowej b. prezydent Hoover przybył do Hamburga specjalnym pociągiem Hitlera i odbył szereg konferencji z urzędnikami brytyjskimi w sprawie wyżywienia ukończonych w brytyjskiej strefie okupacyjnej. We wtorek Hoover ma udać się do Stuttgartu, gdzie przedsięwzięto wszelkie środki ostrożności, w celu zapewnienia bezpieczeństwa jego osoby.

Willa, w której zamieszka prezydent Hoover, ob czasa jest kordonem wojskowym. Odbędzie on szereg konferencji z przedstawicielami władz brytyjskich i amerykań-

skich oraz z niemieckim komisarzem żywnościowym obywatel str. f. c. n. pacyjnych Dietrichem w sprawie podniesienia produkcji rolnej.

**Kongres Brytyjski
partii komunistycznej**

Londyn. Dnia 26 lutego rozpocznie swe obrady w Londynie kongres partii komunistycznych Imperium Brytyjskiego. Podczas obrad będą obecni przedstawiciele partii komunistycznych wszystkich państw europejskich, Stanów Zjednoczonych i Kuby.

25-ty dzień rozprawy przeciwko zbrodniarzom wojennym Fischer, Meissinger i Leist, gdy mówią o sobie wydają się być uosobieniem dobra

Lecz pojedyncze odruchy litości nie zrównoważą ogromu dokonanych zbrodni

KONFRONTACJA BUEHLERA Z BACHEM

W zakończeniu poprzedniego (24-go) dnia procesu w późnych godzinach wieczornych nastąpiła konfrontacja pomiędzy Buehlerem, a von dem Bachem.

Konfrontacja ta zatządzona została zasadniczo dla ustalenia dwóch okoliczności, a mianowicie: 1) kompetencji władz administracyjnych, względnie policyjnych, w odniesieniu do kwestii żydowskiej i 2) spotkanie się Buehlera z Bachem na terenie obozu Pruszkowskiego, co do czego zeznania obu świadków stały ze sobą w sprzeczności.

W sprawie pierwszej, von dem Bach, który w czasie uprzednich swoich zeznań kategorycznie twierdził, iż sprawa żydowska podlegała jedynie kompetencji władz administracyjnych, obecnie zmienił widocznie swój pogląd, albowiem zeznał, iż kwestia ta leżała zarówno w uprawnieniach jednej jak i drugiej władzy i jak się wyraził: „opiekę” nad Żydami rozłożyła administracja, a zniszczenie przeprowadziła policja.

Wątpliwości dotyczące następnej sprzeczności w zeznaniach obu świadków rozstrzyga Buehler, wyjaśniając, iż nie zetknął się z Bachem w obozie pruszkowskim, lecz że był u Bacha w jego kwaterze bojowej w Sochaczewie w związku ze sprawą wstrzymania deportacji ludności cywilnej z obozu; von dem Bach jednak nie przyjął go wówczas. W tym miejscu następuje dłuższa wzajemna wymiana zdań pomiędzy obydwojema byłymi dyktarzami, przy czym Bach jest oburzony z powodu takiego, jego zdaniem niezgodnego z prawdą oświadczenia.

W związku z omawianą w dalszym ciągu sprawą obozu pruszkowskiego Buehler wysławia przy puszczeniu, iż obóz ten najprawdopodobniej zorganizowała administracja cywilna, celem umieszczenia w nim ludności warszawskiej, ze natury władze w tym obozie „przywłaszczył sobie” komendant SS-owiec, który samowolnie rozpoczął ewakuację ludności warszawskiej do Rzeszy i obozów koncentracyjnych. To oświadczenie Buehlera spotyka się ze strony Bacha z pełną aprobatą.

BACH POGRAŻA A BUEHLER „WYHIELA” FISCHERA

W dalszym ciągu konfrontacji prosi o głos również i Fischer, usiłując szeroko pytań skierowanych do Bacha wydobyc jakiejś przychylnej dla siebie okoliczności. Starał się też „złazić” jednak na oczyma Bach, gdzie tylko może poraża Fischera.

Po tej konfrontacji, która zasadniczo nie wniosła nic specjalnie nowego do sprawy, zeznał jeszcze dodatkowo Buehler.

Po zeznaniach świątka przewodniczący zarządził przerwę do dnia następnego.

FISCHER „IDEALISTA” POWOLI „TRZEZWIAŁ”

Warszawa - 25 dzień procesu upływał pod znakiem zamienionych oświadczeń oskarżonych, które spowodowały pytania ławnika,

Jana Nepomucena Millera.

Osk. Fischer opowiada, iż uczucie ludzkie, jego zdaniem nic nie miało wspólnego z programem politycznym. Jako student - socjalista znający z bliska nadsze mas, wstąpił do partii, gdyż, będąc jednocześnie nacionalistą, sądził że w programie NSDAP złąły się te dwie tendencje.

Pierwszego wstrząsu jego wiara w narodowy - socjalizm doznała w okresie sprawy Roehma. Potępił ją jako czyn bezprawny, ale z partii nie wystąpił i z przekory pozostał w SA. Pracując później w kierownictwie Rzeszy widział ostre walki, które zarysowały się w latach poprzedzających wojnę. Pierwotny jego zachwyt doznawał coraz większego otrzeźwienia. Ale przyszła wojna. Jako prosty szeregowiec i jako Niemiec musiał spełnić swój obowiązek. A później przyszedł rozkaz, który nieoczekiwanie dlań powołał go na stanowisko w GG. I tu dokonała się głębia przemiana.

NARODY SŁOWIAŃSKIE SILNIEJSZE OD NIEMCÓW

Najbardziej destrukcyjnie na jego przekonanie oddziaływało to, co zastał w Warszawie: rozkład i zdziwienie w Wehrmachcie i supremacja władzy gestapo. W latach 1942-1943 doszedł do wniosku, że cała polityka wschodnia Niemiec jest fałszywa. Był przeświadczony, że narody słowiańskie są silniejsze od narodu niemieckiego.

Był zdecydowany porzucić życie polityczne i po powrocie do Niemiec, w 1945 roku nie usiłował już brać się do jakiegokolwiek akcji; udał się do sanatorium. — Całym moim dążeniem w Warszawie było, by osobiście stosować ludzkość, wpajając takie same uczucia podległym mi pracownikom. Z drugiej strony wszakże dążyłem do tego, by podtrzymać autorytet Niemiec i dlatego zadaniem silnego zwalczania ruchu oporu - kończy oskarżony.

MEISSINGER ROZPOCZYNA KARIERĘ

Meissinger opowiada, jak dostał się wogóle do partii po złamaniu oporu w Bawarii przez narodowy-socjalizm. Opór stawiała również policja bawarska, której członkiem był oskarżony. Himmler, po opanowaniu prezydium policji 9 marca 1933 roku, wezwał oskarżonego wraz z paroma kolegami i zapytał czy podejmie się pracy oczyszczającej partii od wewnątrz z niepożądanych elementów jako fachsowiec i członek policji kryminalnej.

NASTĘPNIE RZUCIŁ SIĘ W WIR PRACY

Meissinger podjął się tego zadania, gdyż poszerzało ono jego zainteresowania fachowe. Stał na czele referatu, który oficjalnie nazywał się „nadużycia kryminalne w partii i jej rozgałęzienia”, a równocześnie został kierownikiem centrali Rzeszy dla zwalczania zbrodni seksualnych. W Monachium tak samo jak jego koleżdy otrzymał kartę członkowską NSDAP, nigdy zresztą nie prosząc o przyjęcie go do partii. Intensywnie rzucił się w wir pracy Setki funkcjonariuszy usunął z ich placówek, względnie umieścił w więzieniach. Obalił 7 gauleiterów, wśród nich Streichera.

NIE BYŁ JEDNAK ZWOLENNIKIEM PARTII

Przekonał się jednak wkrótce, że najwięksi zbrodniarze nie byli karani, a do poszczególnych spraw wogóle nie miał dostępu. Czy człowiek o chociażby połowicznie normalnej mentalności, który codziennie wszystkim te zbrodnie opracowuje, może być zwolennikiem idei danej partii? On, Meissinger w każdym razie nie był jej zwolennikiem, ale fakt, że wiedział o wszystkich jej skandalach, nie pozwolił mu już nigdy na opuszczenie szeregów partii, gdyż zagrażało to jego życiu. Oskarżony mógł by podać całą listę osób zlikwidowanych przez Heidericha tylko dlatego, że usiłovali oddalić się od gestapo, mimo, że ci ludzie posiadali tylko utarek tych wiadomości, które posiadał Meissinger. Był zdecydowany, jeśli uda mu się wyjechać za granicę, nigdy więcej nie wracać do Rzeszy.

KIEDY FISCHER MIAŁ BYĆ ROZSTRZELANY

Kilka pytań kieruje do Fischera adw Chmurski. M in. prosi o podanie szczegółów zajścia z władzami centralnymi, w wyniku czego groziło mu rozstrzelanie.

Działo się to w lipcu 1944 roku odpowiada Fischer — gdy Koch, jako pełnomocnik Fuhrera wysłał specjalną komisję pod kierunkiem Oppermana do dystryktu warszawskiego, celem prowadzenia robót fortyfikacyjnych Komisja posiadała daleko idące pełnomocnictwa względnie do stawiania przed sąd wojskowy każdego, kto się sprzeciwi jej rozkazom. Opperman zażądał od oskarżonego, by zmusił ludność warszawską do udziału w pracach fortyfikacyjnych; Fischer nie zgodził się na prace przymusowe. Fuhrer skazał go wówczas na rozstrzelanie za sabotaż. Tylko dzięki interwencji Franka rozkaz nie został wykonany.

Na pytanie innych obrońców Fischer wyjaśnia, że zarówno on, jak i Leist pełnili w SA jedynie funkcje honorowe.

LEIST — DOBROČYŃCA?

Obrońca Leista, adw. Sliwowski, wobec nie możliwości przesłuchania żądanych przezeń świadków, rezygnuje z nich, o ile Prokuratura nie sprzeciwi się dowodowi w postaci oświadczenia samego Leista na tenże temat. Chodzi tu o wypadek uratowania z obozu lekarza doktora Kwaszsebart. To był jeden z tych wypadków — podkreśla w swym oświadczeniu Leist — gdy dotarły do mnie pisemne prośby o interwencję. Drugi wypadek miał miejsce w Konstancji i dotyczył właścicielki wille p Kraucharowej, której dom został przydzielony oskarżonemu. Była to osoba schorowana, niearyjskiego pochodzenia, której Leist nie tylko nie umieścił w ghetcie, ale dowiedziawszy się o jej trudnej sytuacji finansowej osobiście materialnie pomógł. Osoba ta żyje i mieszka w Gliwicach.

Prokurator Sawicki godząc się na dopuszczenie wyjaśnień oskarżonego, podkreśla, iż nie zamierza kwestionować ich wiarygodności.

(Dokończenie na str. 3-ej)

Wokół strajku głodowego b. żołnierzy polskich

Na betonowej podłodze i w blaszanych barakach

Okropne warunki pobytu repatriantów w obozie w Fairfield

Londyn — Strajk głodowy 380 żołnierzy polskich i ich rodzin w obozie repatriacyjnym Nr 9 w Fairfield pod Glasgow, nie jest odosobnionym. Jest to trzeci już z kolei

Rzecznik Foreign Office o strajku głodowym

i nominacji nowego ambasadora

Londyn — Zapytany w sprawie strajku głodowego żołnierzy polskich w Fairfield, rzecznik Foreign Office oświadczył we wtorek, dnia 11 b.m., że odpowiedzialność za wytworzoną sytuację ponoszą ministrowie wojny i transportu.

Zapytany następnie, kto będzie następcą ambasadora Cavendish Bentinoka, rzecznik odpowiedział tylko, że nowy ambasador Wielkiej Brytanii w Warszawie będzie wkrótce mianowany.

strajk głodowy żołnierzy polskich wywołany wielokrotnym odraczeniem terminu powrotu do kraju. Z tych samych powodów strajkowali również żołnierze polscy w obozie repatriacyjnym Witty Bush w Południowej Walii.

Redakcja „Tygodnika Polskiego” w Londynie otrzymała od głodujących żołnierzy w Fairfield depeszę, w której opisują oni warunki panujące w obozie i okoliczności, w jakich władze brytyjskie w przeciągu ostatnich czterech miesięcy sześciokrotnie odraczały termin wyjazdu transportu.

Obóz w Fairfield nie jest przystosowany do pomieszczenia kobiet i dzieci. Zaznaczyć należy, że przebywa w nim m. in. 196 kobiet, w tym 50 w odmiennym stanie i 44 dzieci i niemowląt.

Repatrianci mieszkają w barakach blaszanych, o betonowej podłodze. Urządzenia sanitarne niedo-

stateczne. Przebywający w obozie skarżą się na zaniechanie kilku oficerów i żołnierzy brytyjskich, które jest więcej niż niezyczliwe, a stosunek jeńców niemieckich, pracujących w kuchni wręcz wyzywający. W obozie brak gorącej wody, aby umyć się należy przejść z baraku do umywalni 100 metrów. W barakach jest stale zimno, matki nie mają możliwości wykopać dzieci, ani uprać bielizny.

Zakończenie strajku głodowego Polaków w Wielkiej Brytanii

Londyn. Grupa żołnierzy polskich, która od 5 dni odmawiała przyjęcia jakiegokolwiek pokarmów, jako protest przeciwko odwołaniu repatriacji, przerwała strajk głodowy, gdyż komendant obozu przyrzekł, iż w ciągu 36 godzin ustali datę ich wyjazdu do Polski.

Udaremnienie próby wywozu skarbów sztuki

30 skrzyń cennych zbiorów usiłował przemyścić za granicę funkcjonariusz obcej placówki dyplomatycznej w Warszawie

Warszawa — Jeden z niższych funkcjonariuszy obcego przedstawicielstwa dyplomatycznego w Warszawie, wyjeżdżając do swego kraju, usiłował wywieźć za granicę trzydzieści skrzyń zbiorów kulturalnych i artystycznych z terenów polskich, pochodzących. Władze Bezpieczeństwa udaremnili próbę tego nielegalnego wywozu, zatrzymując w Gdyni na komorze celnej cały zakwestionowany bagaż. Wszystkie dzieła sztuki i przedmioty o charakterze artystycznym i historycznym przekazane zostały w depozyt konserwatorowi wojewódzkiemu w Gdańsku.

Wśród zabezpieczonych przedmiotów znajdują się m. in. obrazy szkoły niderlandzkiej z wieku XVI, XVII i XVIII, obraz szkół włoskiej z w. XVI oraz szereg obrazów malarstwa polskiego. Wśród tych ostatnich wymienić należy jeden obraz olejny i cztery szkice rysunkowe i akwarelowe Piotra Michałowskiego, akwarele przedstawiające Łazienki Królewskie w Warszawie z roku 1791, Zygmunt Vogla, 2 akwarele batalistyczne Juliusza Kossaka, rysunek Franciszka Koszrowskiego. W transporcie, który miał być wywieziony, znajdował się również szereg rycin jednotonowych i barwnych z w. XVIII i pierwszej połowy wieku XIX oraz wiele archiwalnych z wieku XVI, XVIII i XIX, w tym XVI-XVII, przeważnie polskich, dużej wartości i bardzo rzadkich. Wśród materiałów archiwalnych zwraca uwagę wolumen zawierający zeszyty i dokumenty królów polskich, zapamiętane i puszczane koronami Rzeczypospolitej oraz podpisanymi królami Zygmunt III, Władysław IV, Jan III, Augusta II, Stanisława Augusta oraz dokumenty z podpisami królowej Marysieńki, królowicza Jakoba, a nadto pergamin z podpisem papieża Innocentego XI. Na wymienienie zasługuje również dyplom polityczny Jana Kluge z roku 1794 z podpisem króla Stanisława Augusta, pisany na pergaminie i oprawiony w skórę, zawierający w sobie 17 stron. Wśród przedmiotów z zakresu sztuki

zdobniczych z pośród których wymienić należy jedenaście dywanów strzyżonych wschodnich, przeważnie perskich.

Niewątpliwie wszystko to zostanie

przez właściwe władze skonfiskowane i przekazane Muzeum Narodowemu w Warszawie, które w czasie wojny zostało tak starannie ograbione ze swych zbiorów.

Zwycięstwo bloku komunistów i bezpartyjnych

Moskwa — Centralna komisja wyborcza podała do wiadomości, że we wszystkich 752 okręgach wyborczych Federacji Rosyjskiej wybrani zostali deputowani do Rady Najwyższej wystawieni przez blok komunistów i bezpartyjnych. Według wstępnych danych komisji wyborczych na Ukrainie procent głosujących sięga ponad 98. W Białorusi w głosowaniu wzięło udział 99 proc. W Gruzji głosowało 99,93 proc. uprawnionych do głosowania. W Azerbajdżanie 99,99 proc. W Stalnowskim okręgu wyborczym w Moskwie, gdzie kandydował do Rady Najwyższej Federacji Rosyjskiej generalissimus Stalin, wszyscy wyborcy co do jednego oddali głosy na wodza narodu radzieckiego. W dzielnicy Kijowa, gdzie generalissimus Stalin kandydował do Rady Najwyższej Ukrainy, również wszyscy wyborcy bez wyjątku głosowali jednomyślnie na Stalina. 100 proc. głosów oddali na Stalina wyborcy w Jerewanu, stolicy Armenii oraz w Baku.

Cała prasa radziecka poświęca artykuły wstępne wielkiemu zwycięstwu wyborczemu bloku komunistów i bezpartyjnych. „Prawda” stwierdza, że wybory

były nową demonstracją moralnej i politycznej zwartości narodu radzieckiego, zjednoczonego dokoła partii bolszewików. „Zwycięstwo wyborcze — pisze „Prawda” — jest rekojmią dalszych osiągnięć państwa radzieckiego. Komunistów i bezpartyjni pracują w naszym kraju dla jednej wspólnej sprawy. Oto dla czego ręka w rękę szli do urn wyborczych. Fakt, że przedstawiciele tego bloku wybrani zostali jednomyślnie do najwyższych organów władzy ustawodawczej stanowi najwymowniejsze świadectwo jedności partii i narodu, zrozumienia i wzajemnego, zgody i współpracy. Wszystkie państwa świata przeżywają obecnie w większym lub mniejszym stopniu następstwa wojny. Nasze państwo socjalistyczne poniosło największe straty, mimo to wykazuje ciągle swą olbrzymią przewagę nad państwami kapitalistycznymi. Nie ma u nas nierobocizny, galnych przeciwności, które stwarzają za granicą sytuację bez wyjścia dla polityków i ekonomistów. Naszej gospodarce nie zagrażają kryzysy, nasi robotnicy nie boją się bezrobocia. Naród nasz zdaje sobie jasno sprawę ze swych celów — cała wola jego i talent skierowane są ku osiągnięciu tych celów”.

25-ty dzień rozprawy przeciwko zbrodniarzom wojennym

(Dokończenie ze str. 2-3)

PO P. ZE ZWIĘ

Warszawa. W związku z niemożnością ustalenia obecnego miejsca pobytu świadka Panafnia obrońca skartowanego Fischera przed Trybunałem aby pozwolono Fischerowi przedstawić pokrótce okoliczności, na które świadek ten został powołany.

Po udzieleniu mu głosu Fischer wyjaśnił, iż zetknął się z Panafnikiem w okresie powstania, udzielał mu pomocy przy przewożeniu instrumentów jego ojca. Na prośbę Panafnika, Fischer rzekomo dał mu wówczas wóz wraz z szoferem do dyspozycji, jak również wystarał się o pozwolenie na wywóz instrumentów z Warszawy.

Po tym wystąpieniu Fischer, również na wniosek swego obrońcy, składa oświadczenie w przedmiocie przedłożonych przez prokuratora dokumentów.

ZAMKNIĘCIE PRZEWODU SĄDOWEGO

Stosownie do wniosku prokuratora Siewierskiego i za zgodą obrony Trybunał postanowił wszystkie znajdujące się w aktach sprawy, dokumenty i dowody rzeczowe, salizację w poczet dowodów ujawnionych na rozprawie poezem, przewodniczący dr Guenther ogłosił zamknięcie przewodu sądowego.

W dniu jutrzejszym przemawiać będą oskarżyciele publiczni: na sesji przedpołudniowej, która rozpocznie się o godz. 9 ejm. 30 — prok. Siewierski, zaś na sesji popołudniowej — prok. Szwedki.

Krwawy kat Żydów białostockich Friedel

znajdzie się niebawem w więzieniu białostockim

Do Białegostoku sprowadzony zostanie w najbliższym czasie jeden z najokrutniejszych likwidatorów ghetta białostockiego, sadyści i morderca, kat Żydów białostockich — Friedel. Znajdzie się na jawie oskarżonych ten, którego zarzutem obce jest: polecał sprawiedliwość, poruszał człowieka, a który najbardziej wyrefinowanym mordercą pozabawił dziesiątki tysięcy ludzi życia.

Przez trybunał demokratycznej sprawiedliwości polskiej sędzić się będą makabrycznym, mrocznym krew w żyłach strumieniem jego „błhsterskie esny”, dokonane na ludności żydowskiej Białegostoku. Dowie się o tym, bo pewnie, jak

pamięta, jak przygotowywał pierwszą akcję w Białymstoku, jak w sposób ręcznie rozstrzeliwał setki niewinnych ludzi, jak sam wymierzał „sprawiedliwość”. Białą, jak żywe, na sali sądowej upłonne widzą pomordowanych starców, kobiet i mężczyzn, drgnie zapewne w pamięci publiczności niemy krzyk tułających się w obłędach nieszczęśliwych matek dzieci, wylonią się z zaćmionej przeszłości sylwetki zbryzganych krwią niemowląt.

Friedel był jednym z głównych organizatorów dwóch akcji likwidacyjnych na terenie ghetta białostockiego. Po nieudanej pierwszej akcji przeprowadza Friedel drugą (chwilowa już w szczegółach z polifema

precyzją i barbarzyńska dokładnością niemiecką. Afisze głosiły wówczas, iż ludzie będą wywiezieni do pracy. Dziesiątki tysięcy wywiezione są tymczasem na pewną śmierć, tysiące rozstrzelane na miejscu, chorzy szpitala załodowani na farmenki pod pretekstem odwiezienia Sonderstgiem do sanatorium si kwiadowani zostają na miejscu na Zabiej Dzieci mi truca się jak pikami o mury kamienic.

Ale i po drugiej akcji nie stało Friedel w swoim zespole całkowitego znieszczenia Żydów białostockich. Wszak jeszcze zostali ludzie w schronach, Białostock nie jest w zupełności „czystym”. Codziennie w swoich wyprawach do ghetta (sobyw) Friedel coraz to nowe punkty ukrytych w nich ludzi, wywieczonych, rozstrzeliwuje na miejscu, albo gromadzi materiał do krematorium.

W tragicznych tych dniach Friedel triumfował, sły władzy, siawy i zaszczyciw.

Ale w życiu istnieje równowaga i sprawiedliwość dziejowa stać się musi. Zakończył Dr. Krwawy operacja, chociaż niewątpliwie gromadził rasę „panów”, odpowie przed demokratycznym sądem polskim z zachowaniem wszystkich form procedury i swą przysługujących oskarżeniu. Może przed skazującym na śmierć wyrokiem zrozumie różnicę między demokracją a zwyrodniałym, dogasającym faszysmem.

Dwie handlarzki samogonem osadzone będą w obozie pracy

Komisja Specjalna uważając postępowanie gospodarcze i społeczne, a także pragnąc przywrócić pomocą sądownictwu w sędzię tego przestępstwa przysięgła cały szereg spraw zalogicznych z Sądu, a także wszystkie wszelkie sprawy bieżące o wyrob saogonu i handel nim.

Komisja Specjalna, nie biorąc tych spraw na drogę postępowania sądowego, będzie osadza „przedca centów” samogonu i handlarzy nim w obozie pracy przymusowej.

Białostocka Delegatura Komisji Specjalnej uzgodniła tę kwestię z Sądem Okręgowym w Białym-

stoku, z Urzędem Akcyz i Monopolii Państwowych oraz z Okręgowym Inspektoratem Ochrony Skarbowej.

Ostatnio Urząd Akcyz i Monopolii w Białymstoku nadesłał do Białostockiej Delegatury Komisji Specjalnej dwie sprawy przeciwko handlarzom samogonem.

Delegatura po rozpatrzeniu tych spraw, przesłała Siewierskiemu Leokadię z Białegostoku oraz Marię z Białegostoku jako podejrzane o handel samogonem.

Handlarzki samogonem będą osadzone na pobyt w obozie pracy przymusowej oraz konfiskata zajętego samogonu.

Z życia towarzyskiego

Reprezentacyjny Bal Województwa

Jak nas informują imienne zaproszenia wstępu na Reprezentacyjny Bal Wojewódzki rozdzielane bliżej za pośrednictwem Urzędów i Instytucji. W teren Województwa przesyłane zostaną do starostów i burmistrzów Rad Narodowych.

Osoby, które ewentualnie pominięte być mogły przez przeciętne Komitet Organizacyjny, będą mogły uzyskać zaproszenie u dyrektora Biura Woj. R. N. ob. Wł. (Chłopcza ul. Świętojańska 10).

Ze względu na ograniczoną ilość miejsc w salach wojewódzkich, ewentualne zaproszenia dodatkowe winny być przesłane do najbliższej miejscowości.

Państwowe Zakłady uprawy Tytoniu zostaną przeniesione z Białegostoku do Elku

W r. ub. koncesjonowane plantacje tytoniowe na terenie województwa białostockiego znajdowały się w czterech powiatach: szczu-ryńskim, augustowskim, etckim i suwalskim. W r. ub. przewiduje się, że ilość tych plantacji zwiększy się o 50 proc. Znacznie zostanie rozszerzona uprawa tytoniu w powiecie etckim, liczącym w r. ub. niewielką ilość plantacji.

Jedną z trudności napotykaną przez plantatorów przy uprawie tytoniu był brak sprzężaju. Plantacje w woj. białostockim mają powierzchnię od 1000 do 2000 m. kw. W r. ub. plantatorzy uzyskali pomoc od Rządu w postaci ram inspektowych, szkła i gwoździ. Opla-

ty za te materiały pobierane były po cenach sztywnych; udzielano również kredytów pieniężnych.

Najbardziej pozytywne wyniki zbioru tytoniu notujemy w powiecie augustowskim, gdzie zebrano o 14 proc. więcej ponad przewidziany plan Zbiory te zostały całkowicie zdane PZUT. Z czterech powiatów w r. ub. plantatorzy dostarczyli 423 tys. kg tytoniu. Ponadto skonfiskowano od nielegalnych plantatorów 5 tys. kg tytoniu.

ROZWÓJ UPRAWY TYTONIU W POWIATACH PÓŁNOCNYCH

Już w r. ub. w związku z przewidywanym rozwojem uprawy tytoniu w powiatach północnych istniał projekt przeniesienia PZUT do Elku. Obecnie nastąpi realizacja tego projektu już w końcu lutego b. r.

Komora fermentacyjna znajdzie pomieszczenie w Grajewie. Przyczyni się to do zmniejszenia odległości zakładów od plantatorów i ułatwi znacznie transport tytoniu. PZUT w Białymstoku w pełni sezonu zatrudniał 170 osób. Część personelu wyraziła swą zgodę na wyjazd do Elku. Przygotowano dla nich w pobliżu zakładów 15 domków wraz z ogródkami. Dotychczasową siedzibę PZUT w Białymstoku zajmą Zakłady Sprzedaży Wyrobów Tytoniowych. A.

Centrum wsi

O właściwy stosunek wsi do szkół rolniczych

Wielu ludzi na wsi nie może jeszcze w pełni zrozumieć przemian, jakie obecnie odbywają się na naszych oczach i stąd często ustosunkowuje się do nich niewłaściwie. Nic w tym jednak dziwnego. Ludzie ci nie byli do tego przygotowani, a trudno, by przemiany te czekały tak długo na swoją realizację, aż wszyscy bez wyjątku uświadomią sobie ich konieczność. Postęp nie odbywa się nigdy w ten sposób. To, że nie każdy rozumie potrzebę zachodzących przemian, przemawia nie tyle przeciw samym tym przemianom, ile przeciwko nie rozumiejącym ich, bo, że przemiany te są potrzebne to najlepiej świadczą o tym korzyści, jakie społeczeństwo dzięki nim osiąga. A na to dowodów w naszej rzeczywistości nie brak.

Podobnie rzecz się ma ze sprawą szkolnictwa rolniczego. Wprawdzie to, co zostało dotychczas dokonane w tej dziedzinie jest drobniostką w porównaniu z tym, co pozostaje jeszcze do zrobienia, to jednak, jeśli weźmie się pod uwagę w jakich warunkach i przy pomocy jakich środków zostały osiągnięte i to acz szczupłe rezultaty, to trzeba będzie przyznać, iż jest to bardzo wiele. Pomimo bowiem niedostatku wykwalifikowanych sił nauczycielskich każdy powiat posiada dziś już gimnazjum rolnicze i jedną lub dwie szkoły rolnicze powia-

towe, poza tym w wielu gminach istnieją już także gminne szkoły rolnicze.

Jest już wiele szkół rolniczych i będzie ich coraz więcej, bo bez nich nie można myśleć o podniesieniu gospodarki rolnej i wydobyciu wsi z zacośnięcia i nędzy, w których znalazła się ona na skutek wielu przyczyn tkwiących w przeszłości. Trzeba jednak tylko, ażeby odczucie przez wieś posiadania wiedzy rolniczej nie pozostało zbyt daleko w tyle za możliwościami jej zdobycia, tak jak dzieje się to obecnie. Trzeba skruszyć tę skorupę obojętności, jaka oddziela większość wsi polskiej od szkoły rolniczej. Lecz, aby to zrobić, trzeba zacząć od samorządów gminnych, które w bardzo wielu wypadkach grzeszą zbyt wielkim niezrozumieniem znaczenia oświaty rolniczej, czego dowodem jest choćby fakt, że na potrzeby organizacji gminnych szkół rolniczych wydzielają one często obiekty nie nadające się do niczego.

Fr. Mojsa

Sluchamy białostockiego radia

Czwartek 13 lutego 1947 r.

Godz. 6.00 Transmisja audycji ogólnopolskiej z Warszawy. Program lokalny: 8.30 Artykuł wstępny gas. „Jedność Narodowa” 8.00 Muzyka pirana z płyt. 9.25 Informacje. 9.50 — 11.57 Przerwa. 11.57 Transmisja audycji ogólnopolskiej z Warszawy Program lokalny: 14.00 Pogadanka informacyjna 14.15 Otwory strybowskie (płyty 14.31). Język polski na słowach „Kuriosalia” — poradka dydaktyczna: 15.00 Słowo tygodnia. 15.00 Transmisja audycji ogólnopolskiej z Warszawy 15.10, ram lokalny: 19.00 „Sya paktu” — felieton literacki Stefana Kalfuskiego 19.20 Koncert fortepianowy prof. Stefana Szczerbickiego. 19.40 Informacje 19.45 Muzyka taneczna z wt. 19.55 Transmisja audycji ogólnopolskiej z Warszawy. 21.00 Symfonia Kozłowa z dykt.

TEATR KINO

Teatr Miejski — Dziś „Koniec i początek” sztuka M. Messyjskiego. Już wkrótce na scenie białostockiego teatru ujrzymy sztuki Aleksandra Dumas „Dama Kaneliowa”
Główny film produkcji radioteatrowej „Podróżnik”.
Początek o godz. 15, 17, 19.
Główny film „Nowe pokolenie” — film edukacyjny radioteatrowy.
Początek o godz. 15, 17, 19.

Elk manifestuje swą radość z powodu wyboru Prezydenta RP

W związku z wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej odbył się w ubiegłą sobotę w Elku w sali Teatru Miejskiego manifestacyjny wiec, w którym masowy udział wzięła miejscowa ludność pracująca. Wiec zajął starosta powiatowy, ob. Krochmalcki, który wśród oklasków i okrzyków na cześć najwyższego dostojnika Państwa odczytał orędzie Prezydenta RP do Narodu Polskiego.

Następnie głos zabrał przewodniczący Powiatowej Rady Narodowej, ob. Kowalewski, który w swoim przemówieniu podkreślił doniosłość zwycięstwa wyborczego Bloku Demokratycznego dla konsolidacji i stabilizacji wewnętrznej Państwa i dla zniweczenia wszystkich zamysłów zewnętrznych wrogów Polski Ludowej z Churchilliem i Schumacherem na czele.

Na zakończenie głos zabrał przedstawiciel Woj. Ka. Polskiego, por. Malcer, który w krótkim przemówieniu

przedstawił zebrany zarys życia i działalności Prezydenta Bolesława Bieruta

Po części oficjalnej wiecu odbyła się część artystyczna, w wykonaniu której wzięli udział artyści miejscowego Teatru oraz młodzież szkolna

13 i 18 lutego sprzedaż wyrobów cukierniczych bez ograniczeń

M. p. Apropozycji i Handlu w drodze wyjątku zezwoliło na sprzedaż bez żadnych ograniczeń wyrobów cukierniczych na terenie całego Kraju w dn. 13 i 18 bm. t. zw. tusty czwartek i ostatni dzień karnawału

OGŁOSZENIE

Ogólne zebranie wszystkich nauczycieli członków Białostockiej Spółdzielni Spożywców odbędzie się w niedzielę 16 lutego 1947 r. o godz. 11 w sali „Gospody Spółdzielczej” (b. „Oaza”) Rynek Kościuszki Nr 4.

Ze względu na wybór delegatów na walne zgromadzenie obecność obowiązkowa.

Rada Nadzorcza i Zarząd B-S-S.

Ogłoszenie
Zebranie ogólne wszystkich członków Białostockiej Spółdzielni Spożywców zamieszkałych w obrębie I Komisariatu MO odbędzie się w niedzielę 16-go lutego 1947 r. o godz. 14 w sali „Gospody Spółdzielczej” (b. „Oaza”) Rynek Kościuszki Nr 4.
Obecność obowiązkowa

Ze sportu

W myśl uchwały Państwowej Rady W. F. i P. W. Stowarzyszenia W. F. i spo. tu, które chcą być powołane do życia winny uzyskać od Rad W. F. i P. W., w których obrębie działają, pozostałą, zaopiniowaną, bez której nie mogą być zatwierdzone w rejonie Ministerstwa Administracji Publicznej.

Ważne dla sportowców.

Wojewódzki Urząd W. F. i P. W. organizuje dochodzące kursy bokserkie przy Ośrodku Miejskim W. F. Zaprawa dla początkujących i zawodowców odbywa się w niedzielę, środę i piątek od godz. 18 tej w sali gimnastycznej przy ul. Gimnazjum i Liceum przy ul. Kościuszki 4.

Zaprawę prowadzi instruktor Miejskiego Ośrodka W. F. ob. raczyński Leopold

Sprzęt bokserki dostarcza Wojewódzki Urząd W. F. i P. W. Na sukcesywnie kursu odbędą się zawody bokserkie, których szczegóły zostaną podane.

Uwaga narciarki i narciarzy.

Wojewódzki Urząd W. F. i P. W. mieszczący się przy ul. Sienkiewicza Nr. 21, przyjmują zgłoszenia kandydatów na dochodzące kursy narciarskie dla początkujących i zawodowców

Sprzęt narciarski dostarcza Woj. Urząd W. F. i P. W.

Zgłoszenia są przyjmowane codziennie z wyjątkiem świąt i niedziel. w godz. od 8.00 do 18.00

Gazę młyńską szwajcarską pasy transmisyjne sprzedam
BYTOM, Moniuszki 155.

WYTWORNIA
Spożywczo-farmaceutyczna posiada przedstawicieli na województwo białostockie, Łódzkie Oferuje plomasy prosię kierować do Biura Ogłoszeń „PAR”, Kraków, Rynek Główny 48 dia 348

Prenumerata z dostarczeniem na miejsce gośćcem lub pocztą miesięczna — 50 zł kwartalna — 150 zł półroczna — 300 zł roczna — 1000 zł. Cena ogłoszenia: tekstem 1 m/m — 15 zł, wierszem — 20 zł. Ogłoszenia inne: urzędowe i przetargi — 10 zł za lin. m szer. i czasy, drobne od słowa, pozostawienie rodzin — 3 zł, od słowa. Tłustym drukiem 50% drożej, niedzielę i święta 80% drożej. Konto czekowe w K. H. O. Nr. 287. Ogłoszenia nadsyłane z prowincji będą zamieszczane po otrzymaniu opłaty.

Redakcja i Administracja: Białystok Świętojańska 22, tel. 8 i 2 17. Drukarnia Państwowa w Białymstoku. Komitet Redakcyjny. Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i Propagandy w Białymstoku.